

[Victor Larsen.]

den højtærede Landbrugsminister argumenterer med denne Million Tdr. Korn paa den Maade, at han deri ser et Bevis for, at man fra alle Sider erkender, at Brugene er for smaa, at de altsaa skal have Tillægsjord, saa er dette jo helt igennem urigtigt og i øvrigt en Form for Polemik, der ligger i et Niveau, som jeg ikke troede Ministeren ønskede at bevæge sig i.

Den højtærede Landbrugsminister ved saa udmærket godt, at dette Korn, denne Million Tønder, er uddelt til langt flere Husmænd end de indeklemt. Disses Antal er 40 000—50 000, siger Ministeren. Tallet paa disse Brug maa nok snarere sættes til 30 000; Ministeren kan blot spørge sin Partifælle, den højtærede Minister for offentlige Arbejder, som i Fjor erkendte, at Tallet 30 000 var mere rigtigt. Men Kornet er jo uddelt til 70 000—80 000 Husmænd, altsaa ca. det dobbelte Antal af de indeklemt. Forholdet var det, at 4 400 af de største Landbrug leverede ca. en Trediedel af Kornet gennem Krigsaarene, ca. 83 000—84 000 mellemstore Gaarde leverede ca. to Trediedele, medens ca. 120 000 Husmænd intet Korn kunde levere, og de 70 000—80 000 mindste Brug maatte hvert Aar tværtimod have en Million Tønder til Deling for overhovedet at kunne eksistere.

Ja, siger man, men det er kun i Krigstider, det gaar saa galt for de smaa Brug. Er man nu saa sikker paa det? Jeg stiller den højtærede Landbrugsminister det Spørgsmaal: Hvad vil Ministeren gøre, naar han nu har faaet slaaet alle kornproducerende Landbrug i Stykker, saa at kun de smaa, kornforbrugende Brug er tilbage, og der saa indtræffer den Situation, at det indførte Korn og de indførte Foderstoffer, som der nu oven i Købet skal bruges meget mere af end tidligere, ligger i et saadant Priseniveau, at det ikke kan betale sig at producere forældede Landbrugsprodukter? Det er aldeles ikke en tænkt Situation; vi kender den mere end tilstrækkeligt. Hvis denne Situation paa ny indtræffer og alle større Landbrug er væk, hvad vil Ministeren da gøre? Hvorledes vil den højtærede Minister da afværge den Katastrofe, som dette er for hele det danske Landbrug og hele det danske Samfund? Det er i Sandhed et farligt Eksperiment, den højtærede Landbrugsminister har bevæget sig ind i.

Den højtærede Landbrugsminister kommer paa ny med den Traver, at det mindre Landbrug giver et større Udbytte pr. ha end det store Landbrug. Ja, Forholdet var det, at der i 1941—42 produceredes 45 kg

mere Korn pr. ha i Landbrug over 50 ha end i Brugene under 10 ha. Tager man Aarene fra 1939—40 til 1941—42 er Tallet 41 kg mere Korn pr. ha i de store Gaardes Favør. Men vi ved alle udmærket, at Roearealet er forholdsvis større i de smaa Brug end i de store, og med de Foderenheder, disse Roer indeholder — hvilket jo ikke skyldes Husmændene, men det dygtige Forædlingsarbejde, som alle nyder godt af — kan de smaa Brug opnaa en Fordel her.

Den er dem vel undt. Til Gengæld er Hesteholdet alt for dyrt i de smaa Brug, og det kan altsaa være Hip som Hap med Avlen pr. ha. for de store og de smaa Brug. Den højtærede Landbrugsminister tør jo heller ikke paastaa, at Husmændene i dette Land i Dygtighed overgaar Indehaverne og Dyrkerne af de større Brug. Men saa synes jeg ogsaa, at man skulde høre op med denne daarlige Form for Polemik; den er ikke ærlig. Det var i øvrigt aldrig de smaa Brug, der gik i Spidsen med nye Driftsformer eller Dyrkningsmetoder; og det kan heller ikke forlanges af dem. Forbedringer — vi maa se Tingene, som de er — har altid fundet Sted inden for de større Brug, som baade ved Indførelse af nye Maskiner og Forbedringer paa anden Vis gik i Spidsen.

Nej, Sandheden om de smaa Brug er den, at det aldrig var en let og behagelig Tilværelse med god Fortjeneste, det var altid en Tilværelse i stor Nøjsomhed Flid og Sparsommelighed, hvis det overhovedet skulde kunne gaa rundt for disse Brugs Indehavere. Det var en Tilværelse, hvor Penges Værdi nok skulde blive lært. Det var en lang Arbejdsdag med langt mindre Timeløn, end Landbrugets øvrige Arbejdere, baade gifte og ugifte, har, med faa Kontakter, men en Tilværelse paa sit eget, i sin egen lille Bedrift, hvor Uheld med en Ko eller en Griseso føltes som en Ulykke, der sved hele Aaret rundt, men hvor Glæden ved at arbejde med sit eget opvejede alt, vel at mærke, naar den tilstrækkelige Kærlighed til Jord, Dyr og Planter var til Stede.

Fra konservativ Side er vi aldeles ikke imod en Udstykning, naar den foregaar i et fornuftigt, rimeligt og roligt Tempo under forstandig Hensyntagen til de forhaandenværende Konjunkturer og Forhold i det hele taget. Dette har vi vist ikke blot i Ord, men ogsaa i Handling ved Gang paa Gang at stemme for de Love og Foranstaltninger, som giver de smaa Brug en Fortrinsstilling og hjælper dem med Samfundets Midler, endda i meget høj Grad. Men vi kræver, at det sker paa Frivillighedens